

ศึกษาศาสตร์กรชาวสวนอาชีพผลิตน้ำตาลมะพร้าว
กรณีศึกษาศาสตร์กรชาวสวน ตำบลบางแค อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ฉวีล ทองสิน

อธินันทนากการ

จาก

พิพิธภัณฑ์ ม.มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนารุทธศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ. ศ. 2543

ISBN 974 - 664 - 067 - 4

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยมหิดล

กช
ธันวาคม
๒๕๔๓
ค.๒

51862 ๑.๒

4037736 LCRU/M : สาขาวิชา : พัฒนาระบบการศึกษา ; ศศ.ม. (พัฒนาระบบการศึกษา)
 คำสำคัญ : วิถีชีวิตของเกษตรกรอาชีพผลิตน้ำตาลมะพร้าว / ภูมิปัญญาอาชีพผลิต
 น้ำตาลมะพร้าว / ปังจ๊ายภายนอก / ปังจ๊ายภายใน

ถวิล ทองสิน : ศึกษาเกษตรกรชาวสวนอาชีพผลิตน้ำตาลมะพร้าว : กรณีศึกษาเกษตรกร
 ชาวสวน ตำบลบางแค อำเภอมัทพวา จังหวัดสมุทรสงคราม คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ :
 ยงยุทธ บุราสิทธิ์ ศศ.ม., เรืองเดช ปิ่นเขื่อนขัตติย์ Ph.D. ขนิษฐา กาญจนรังษิณนธ์ กศ.ค., 113 หน้า,
 ISBN 974 - 664 - 067 - 4

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ประวัติและสภาพทั่วไปของชุมชน วิถีชีวิตของ
 เกษตรกรชาวสวนผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าว กระบวนการผลิตน้ำตาลมะพร้าว ภูมิปัญญาการประกอบ
 อาชีพผลิตน้ำตาลมะพร้าว ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงอาชีพของเกษตรกรชาวสวนอาชีพผลิต
 น้ำตาลมะพร้าว ศึกษาปัญหา อุปสรรคในการผลิตน้ำตาลมะพร้าว โดยใช้แบบสอบถามและ
 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 6 คนและผู้สูงอายุจำนวน 3 คน เกษตรกร
 ที่เลิกประกอบอาชีพผลิตน้ำตาลมะพร้าว ไปแล้ว 25 คน เกษตรกรที่ยังประกอบอาชีพผลิตน้ำตาล
 มะพร้าวอยู่ในปัจจุบัน 25 คน

ผลการศึกษาพบว่า อาชีพผลิตน้ำตาลมะพร้าว ที่ตำบลบางแคมีมาตั้งแต่ สมัยพระบาท
 สมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 แห่งราชวงศ์จักรี วิถีชีวิตของเกษตรกรทางด้านเศรษฐกิจ
 พบว่าเกษตรกรตำบลบางแคมีฐานะค่อนข้างดี เนื่องจากมีรายได้จากการขายน้ำตาลมะพร้าวทุกวัน
 ส่วนวิถีชีวิตทางด้านวัฒนธรรมถือได้ว่า อาชีพผลิตน้ำตาลมะพร้าวเป็นอาชีพที่มีการสะสมความรู้มา
 แต่ครั้งบรรพบุรุษ เกษตรกรตำบลบางแคทุกครัวเรือนนับถือศาสนาพุทธ และให้ความสนใจ ใส่ใจ
 ในเรื่องการทำบุญ ทะนุบำรุงศาสนา แต่มีเวลาไปร่วมงานสังสรรค์กับคนในตำบลน้อย เนื่องจาก
 ต้องอยู่ในกิจกรรมการประกอบอาชีพผลิตน้ำตาลมะพร้าวตลอดทั้งวัน อาชีพผลิตน้ำตาลมะพร้าวมี
 ขั้นตอนการผลิตมาก ภูมิปัญญาของการประกอบอาชีพผลิตน้ำตาลมะพร้าวได้แก่ ภูมิปัญญาในเรื่อง
 การคัดเลือกพันธุ์มะพร้าว การเตรียมพื้นที่ การเพาะปลูก และวิธีการผลิต ปังจ๊ายที่มีผลต่อการเปลี่ยน
 แปลงอาชีพของเกษตรกร พบว่าปังจ๊ายภายนอกได้แก่ ขาดการสนับสนุนและแก้ไขปัญหาอย่างจริง
 จังจากภาครัฐ และถูกชักชวนจากเพื่อนบ้านให้ไปประกอบอาชีพอื่น ปังจ๊ายภายใน ได้แก่ ขาด
 แคลนแรงงาน เบื่อหน่าย เสี่ยงอันตรายจากการตกต้นไม้ มะพร้าว ต้นทุนการผลิตสูง รายได้ไม่คุ้มกับ
 การลงทุน

4037736 LCRU/M : MAJOR : RURAL DEVELOPMENT STUDIES : M.A.

(RURAL DEVELOPMENT STUDIES)

KEY WORDS : THE WAY OF LIFE COCONUT SUGAR OF FARMER / COCONUT SUGAR OF PROCESS / WISDOM OF COCONUT SUGAR OCCUPATION / EXTERNAL FACTOR AND INTERNAL FACTOR HAVE TO CHANGE COCONUT SUGAR OCCUPATION

TAWIN TONGSIN: A STUDY COCONUT SUGAR OF FARMERS : A CASE STUDY OF COCONUT SUGAR OF FARMERS IN BANGKHAE SUBDISTRICT AMPHAWA DISTRICT SAMUTSONGKHRAM PROVINCE. THESIS ADVISORS: YONGYUTH BURASITH, M.A., RUENGDET PANKHUENKHAT, Ph.D., KHANITTHA KANGANARUNGSINON, Ed. doctor, 113 P. ISBN 974 - 664 - 067 - 4.

The objectives of this thesis were to study the history and situation of the community, the way of life of the coconut sugar farmers, the indigenous wisdom of the coconut farmers in the process of coconut sugar production, in order to study the effects of changing their occupations and to study their problems. The study used the questionnaires and interviewed 6 village chiefs, 3 key informants and 25 coconut farmers including 25 informants who had already left their occupation.

The results of the study showed that the history of the coconut sugar farmers at Bangkhæ subdistrict has run for a long time, since the King Rama II and most of the farmers are in good economic status as they have no problems in selling their products. The way of life of the farmers involves their occupation, their culture, and respect for Buddhism. Socially, they have little time to interact with many people in their villages because they are busy doing their work. The wisdoms of their occupation lie in collecting the coconut seed and the preparation of it for cultivating, and how to process their production of coconut sugar.

There are two causes for changing their occupation. They are not supported by the government sector, and some neighbors also persuade them to work in other occupations. They are lazy at work must beware coconut trees falling down.. In addition, the benefit of their occupation bring both high and low incomes.